

Credința și fapta

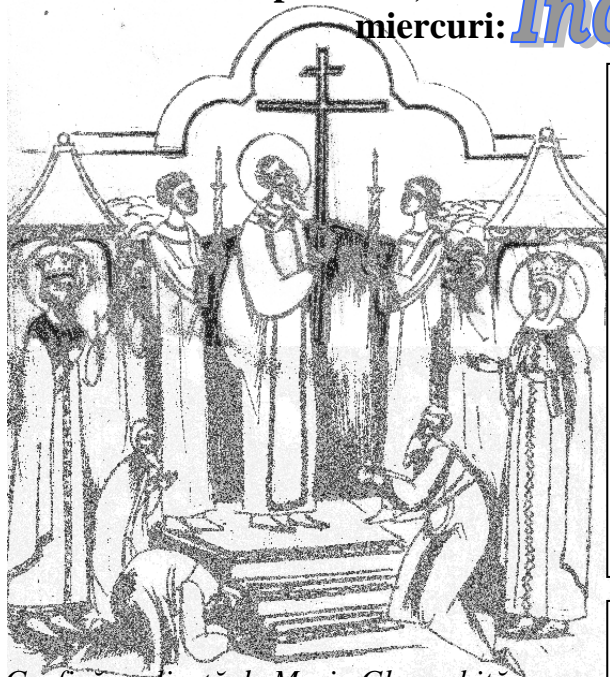
Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica dinaintea Înălțării Sfintei Cruci

În această săptămână,

miercuri:

Înălțarea Sfintei Cruci

Grafică realizată de Maria Gheorghiu

Veniți credincioșii, să ne închinăm lemnului celui de viață făcător, pe care Hristos, Împăratul slavei, de bunăvoie mâinile întinzându-și, ne-a înălțat la fericirea cea dintâi, pe noi care mai înainte fiind amăgiți de vrăjmașul prin dulceață, am fost goniți de la Dumnezeu.

Veniți credincioșii să ne închinăm lemnului, prin care ne-am învrednicit a sfărâma capetele vrăjmașilor nevăzuți. Veniți toate moștenirile neamurilor, să cinstim Crucea Domnului cu cântări.

Bucură-te Cruce, mântuirea cea desăvârșită a lui Adam cel căzut. Întru tine dreptcredincioșii se laudă, căci cu puterea ta, biruiesc pe cei potrivnici. Pe tine acum cu frică creștinii sărutându-te, pe Dumnezeu Cel ce S-a răstignit îl slăvim, grăind: Doamne, cel ce pentru noi ai fost pironit, miluiește-ne ca un bun și iubitor de oameni.

Stihiră la Sărbătoarea Sfintei Cruci

Evanghelia duminicii

Convorbirea lui Iisus cu Nicodim (Ioan III, 13-17)

13. Și nimeni nu s-a suit în cer, decât Cel ce S-a coborât din cer, Fiul Omului, Care este în cer.

14. Și după cum Moise a înălțat șarpele în pustie, așa trebuie să se înalțe Fiul Omului,

15. Ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică.

16. Căci Dumnezeu așa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul Născut L-a dat ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică.

17. Căci n-a trimis Dumnezeu pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca să se mântuiască, prin El, lumea.

IMPORTANT

- ❖ Miercuri, 14.09.2005, este ziua **Înălțării Sfintei Cruci**, care se serbează prin postire aspră, fiind considerată ca o zi ce face parte din săptămâna Patimilor – de aceea, chiar la Liturghie se citește Evanghelia Patimilor Domnului.
- ❖ De asemenea, postirea se extinde și asupra fructelor care au semințele dispuse în formă de cruce: nuci, unele soiuri de struguri, etc.
- ❖ Conform Tradiției, creștinii aduc la biserică, spre binecuvântare, busuioc și alte flori de sezon, pentru împodobirea Crucii, care va rămâne pe iconostas timp de 8 zile. O parte din busuiocul adus rămâne pentru slujbele bisericesti de peste an, iar restul se împarte creștinilor în a opta zi.
- ❖ Împodobirea Sfintei Cruci se va face luni seara, la slujba Vecerniei. Apoi Crucea împodobită va sta pe Sfânta masă din altar până a doua zi.
- ❖ Astăzi 11.09.2005, vom rosti în cadrul Sfintei Liturghii rugăciuni speciale pentru elevii prezenți care încep de mâine cursurile.
- ❖ Cu prilejul **începerii noului an școlar**, urăm succes la învățătură și studiu cu folos tuturor copiilor și tinerilor din parohia noastră.

Înălțarea Sfintei Cruci

La începutul noului an bisericesc întreaga creștinătate ortodoxă prăznuiește două mari sărbători ce sunt ca două izvoare de putere duhovnicească în evlavia Bisericii noastre strămoșești. Aceste sărbători sunt: Nașterea Maicii Domnului (8 septembrie) și Înălțarea Sfintei Cruci (14 septembrie).

Pe măsură ce ne apropiem de praznicul Înălțării Sfintei Cruci ne dăm seama tot mai mult de rolul vital pe care l-a avut crucea pentru mântuirea noastră. Crucea este de fapt partea cea mai adâncă din taina mântuirii fiecăruia dintre noi și partea cea mai adâncă din taina mântuirii lumii întregi.

Sfântul Apostol Pavel surprinde foarte frumos acest lucru, afirmând în Epistola sa către Galateni: *''Iar mie, să nu-mi fie a mă lăuda, decât numai în Crucea Domnului nostru Iisus Hristos, prin care lumea este răstignită pentru mine și eu pentru lume''*. (Galateni 6,14). Iar în altă parte, tot Sfântul Apostol Pavel afirma: *''Cuvantul Crucii, pentru cei ce pier este nebunie, iar pentru noi, cei ce ne mântuim, este puterea lui Dumnezeu''* (I Corinteni 1, 18). Așadar Crucea devine importantă, ea fiind un fel de axă a mântuirii noastre. O axă care are două componente: una verticală și una orizontală. Cea verticală vine să ne vorbească nouă despre iubirea omului față de Dumnezeu, iar cea orizontală amintește despre iubirea față de aproapele. Crucea înglobează, prin urmare, o sinteză a celor două porunci date de Mântuitorul oamenilor: *«Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta și din toată virtutea ta, iar pe aproapele tău ca pe tine însuși.»*

De ce însă sărbătoarea de astăzi poartă această denumire : Înălțarea Sfintei Cruci. Deoarece această sărbătoare este strâns legată de un eveniment petrecut la începutul secolului al IV-lea. Se știe că împăratul Constantin cel Mare (306-337) în urma bătăliei de la Pons Milvius din anul 312 a devenit, de fapt, singurul conducător al Imperiului Roman. Sfătuit la bine în permanență de mama sa Elena, Constantin a făcut numeroase reforme în Imperiu, una dintre acestea fiind Edictul de la Mediolanum (Milan) din anul 313 prin care se dădea libertate deplină creștinilor.

Tot la stăruințele mamei sale Elena, împăratul Constantin cel Mare a dispus să se facă o biserică foarte mare pe dealul Golgota, locul unde fusese răstignit Domnul nostru Iisus Hristos. În timpul săpăturilor au fost descoperite cele trei cruci, una a lui Iisus și două ale tâlharilor care au fost răstigniți odată cu Mântuitorul. Neștiind care este Crucea

Domnului fericitul Macarie, patriarhul Ierusalimului de atunci, a hotărât să atingă o tânără care era dusă la groapa cu cele trei cruci. Și, într-adevăr, atunci când tânăra a fost atinsă de Crucea Domnului aceasta a înviat. Minunea petrecută i-a uimit pe toți cei prezenți, care au început să dea laudă lui Dumnezeu. Atunci împărăteasa Elena a sărutat crucea și împreună cu ea tot poporul. Neîncăpând însă tot poporul să se închine, s-a rugat ca măcar să le-o arate. Astfel patriarhul Macarie s-a suit pe un amvon și a înălțat cinstita Cruce pentru a fi văzută de către toți. De aici și denumirea de Înălțarea Sfintei Cruci. Toate aceste evenimente au avut loc într-o zi de 14 septembrie, zi care de atunci se prăznuiește cu rugăciune și cu post negru.

Părțile din Lemnul Crucii se mai păstrează și astăzi cu mare sfințenie la diferite Biserici din Răsărit și Apus.

Pr. Viorel Mihalache

Din tâlcuirea Evangheliei

- Arhim. Teofil Părăian -

Așa a arătat Cuviosul Moise Arapul și a zis că dacă cineva împlinește scopul acesta, al curățirii de patimi, de deprinderile rele care-l stăpânesc, atunci ajunge și la ținta împărăției lui Dumnezeu, iar dacă nu se curățește, n-ajunge niciodată la ținta împărăției lui Dumnezeu. Deci, cel dintâi gând pe care trebuie să-i aibă orice creștin este acela de a se curăța de rele, de a scăpa de rele, de păcatele care-l stăpânesc, de deprinderile cele rele. Și care sunt deprinderile cele rele ? Tot din *Filocalie*, de la Sfântul Ioan Casian, știm și aceasta – din scrierea lui despre cele opt gânduri ale răutății – care sunt patimile de căpetenie: lăcomia pântecelui, desfrânarea, iubirea de avere, mânia, întristarea, lenea, slava deșartă și mândria, cu toate chipurile cele din gând, cu chipurile cele din cuvânt, cu chipurile cele din faptă și cu toate împletirile lor. Iată, deci, că și Sfântul Moise Arapul și Cuviosul Pimen sunt la un gând: că trebuie să ne curățim de patimi, de rele.

Dacă cineva se străduiește în această lucrare, atunci i se deschide cale spre înțelegere, spre înfăptuire mai înaltă, spre cunoaștere mai multă; i se deschide calea spre Împărăția lui Dumnezeu și Împărăția lui Dumnezeu este fericire izvorâtă din iubire. Despre Dumnezeu noi știm, din Sfânta Scriptură, că *„Dumnezeu este iubire”* (I Ioan 4, 8 și 16). Și am auzit azi citindu-se din Sfânta Evanghelie că *„Dumnezeu așa de mult a iubit lumea, încât pe Fiul Său l-a dat, ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică”* (In. 3, 16). În aceste

cuvinte ni se arată iubirea lui Dumnezeu ca fiind o iubire jertfitoare, o iubire lucrătoare pentru binele omului.

Dacă Dumnezeu este iubire, așa cum ni se prezintă aceasta în Sfânta Scriptură, în Epistola I Sobornicească a Sfântului Ioan Evanghelistul, înseamnă că lucrul cel mai de căpetenie pe care îl putem dori noi ca să ne asemănăm cu Dumnezeu este iubirea. Dar nu iubirea la puterea omenească, pentru că iubirea aceasta la puterea omenească o are însăși firea și fiecare dintre noi iubim, dar nu toți iubim după poruncă. Puterea iubitoare pe care o avem fiecare o întrebuițăm într-un chip oarecare și pentru anumite lucruri. Unii oameni iubesc mărirea, alții iubesc averea, alții iubesc pe oameni, dar nu pe toți oamenii. Sunt oameni care-și iubesc – și bine fac – părinții, sunt alții care-și iubesc copiii - și bine fac. Dar nouă ni se cere iubirea cea după poruncă, pentru că aceea este fericitoare. Ce înseamnă iubire după poruncă ? Să iubim pe Dumnezeu mai presus de orice și pe aproapele nostru, indiferent cine ar fi acela, că-i bun, că-i rău, că îi prieten sau dușman, să-l iubim cu întreaga noastră capacitate de iubire, cu puterea noastră iubitoare, cât o avem, și să-l iubim ca pe noi înșine, cum zice porunca Domnului.

Despre iubirea lui Dumnezeu am aflat că e o iubire jertfitoare, o iubire pînă care se urmărește binele. Domnul Hristos a spus: „*Fiți desăvârșiți, precum Tatăl vostru cel din ceruri desăvârșit este*” (Matei 5, 48). Ce înseamnă să fii desăvârșit ? Să fii deplin, să ajungi la deplinătate. Un vas, de pildă, de sticlă sau de porțelan, îi deplin dacă nu-i ciobit. Cum îi ciobit, cum nu mai e deplin. Tot așa este și cu deplinătatea noastră în ceea ce privește viața noastră creștinească. Dacă e cu lipsuri, nu-i desăvârșită. Și Domnul Hristos zice: „*Fiți desăvârșiți* (voi, oamenii) – ca și cine ? *ca și Tatăl vostru*” (Matei 5, 48). Dacă n-am ajuns nici măcar la desăvârșire omenească, cum putem să năzuim la desăvârșire dumnezeiască ? Dar chemarea noastră este să nu ne oprim niciodată din loc, să nu ni se pară niciodată că am făcut mult bine, niciodată să nu ni se pară că acum ne putem opri, că am făcut destul. Nu că avem datoria să facem atîta bine, să fim atît de înaintați pînă la măsură dumnezeiască „*Fiți desăvârșiți*”. Cuvintele acestea Domnul Hristos le-a spus ca un fel de concluzie, ca o încheiere a îndrumării pe care a dat-o când a spus: „*Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvîntații pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc și vă rugați pentru cei ce vă vatămă și vă prigonesc, ca să fiți fiii Tatălui vostru cel din ceruri. Că El trimite soarele peste cei buni și peste cei răi, și ploaia o trimite peste cei drepiți și peste cei nedrepiți, fără deosebire*” (Matei 5, 44). Și

știți că este o rugăciune în care spunem lui Dumnezeu: „*Care pe cei drepiți iubești și pe cei păcătoși îi miluiești*”.

Ce ne duce anune spre dragoste desăvârșită ? Ne duce orice faptă bună și tot ce se cuprinde în dragostea creștină adevărată. Poate că ați citit cap. 13 din epistolele către Corinteni sau ați fost atenți la Maslu, unde se citește aceste text: „*De aș vorbi în limbi omenesti și îngerești iar dragoste nu am ...*” Apoi, înșiră semnele iubirii adevărate: „*dragostea îndelung rabdă, dragostea e plină de bunătate, nu știe de pizmă, nu se laudă, nu se trufește, nu se poartă cu necuviință, nu se aprinde de mânie, nu pune la socoteală răul, nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr. Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le rabdă. Dragostea nu cade niciodată*”. Dacă vrem să avem iubirea cea desăvârșită trebuie să le căutăm pe acestea: bunătatea, răbdarea, nepizmuirea; să fim îngăduitori, să nu punem la socoteală răul, să nu răscolim relele. Dacă facem așa, avem deschisă calea către dragoste.

Sfinți Români (13)

În ziua de 13 septembrie, este sărbătorit **Cuviosul Ioan de la Prislop** a cărui existență se leagă, așa cum arată și numele, de Mănăstirea Prislop, din satul Silvașu de Sus, județul Hunedoara. Potrivit tradiției s-a retras de la mănăstire la 500 m pe râul Slivuț, unde construindu-și o chilie din piatră, cunoscută azi sub numele de “Casa Sfântului” și a trăit restul vieții în neîncetate rugăciuni post și nevoițe, întocmai ca marii nevoitori întru cele duhovnicești ai primelor veacuri creștine. Sfântul Ioan de la Prislop care a trăit se pare în aceste locuri în secolul al XV-lea sau în prima jumătate a secolului al XVI-lea, rămâne mai ales în conștiința credincioșilor din părțile Hațegului și Hunedoarei, o pildă vie de sfințenie, iar “chilia” sau “casa” în care a viețuit a devenit un veritabil loc de pelerinaj și de reculegere sufletească pentru toți cei care caută cuvânt de mângâiere și de întărire în locurile pitorești ale Prislopului, în care au trăit atîția alți cuvioși călugări cu viață aleasă și bineplăcută lui Dumnezeu.

Sfântul Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș, pomenit de biserică în ziua de 15 septembrie a fiecărui an, s-a născut în jurul anului 1568, în orașul Raguza Dalmației, dintr-o familie de creștini vlahi, primind la botez numele de Iacob. Încă de tînăr, s-a închinoviat în mănăstirea Pantocrator din muntele Athos, fiind călugărit sub numele de Iosif. Îndeplinește, cu aleasă râvnă, mai multe ascultări –

între care și cea de preot slujitor – în câteva mănăstiri atonite. În 1650, cu binecuvântarea patriarhului din Constantinopol, deși foarte înaintat în vârstă, a fost rânduit mitropolit al Timișoarei. Se presupune că a fost hirotonit arhiepiscop de către patriarhul sârb de la Ipek, care, pe atunci, purta de grijă duhovnicească a credincioșilor ortodocși din teritoriile sârbești și cele din Banat, ocupate atunci de turci. A păstorit la Timișoara numai trei ani, deci până în 1653, timp în care a orânduit viața Bisericii, a hirotonit preoți, a întărit în Ortodoxie pe credincioșii bănățeni.

Vârsta înaintată l-a determinat să se retragă din scaun și să se stabilească la mănăstirea Partoș, ridicată prin secolul al XV-lea, situată în apropierea graniței româno-iugoslave de azi, pe valea Bârzavei, unde a îndrumat duhovnicește pe toți cei care-l cercetau, săvârșind slujbe tămăduitoare de boli trupești pentru cei aflați în suferință. Se spune că încă înainte de mutarea sa la cele veșnice, în anul 1656, Dumnezeu l-a învrednicit de darul facerii de minuni. Cunoscând aceste lucruri, Sfântul Sinod al Bisericii noastre a hotărât canonizarea oficială a Sfântului Ierarh Iosif, act săvârșit în zilele de 6-8 octombrie 1956, în Catedrala Mitropolitană din Timișoara, unde i-au fost așezate sfintele moaște, spre a fi cinstite cu toată cuviința de către binecredincioșii creștini.

După *Proloagele vol I și Sfinți români și apărători ai legii strămoșești*

Prin rugăciune vei învinge

**Rugăciunea Sfintei Cruci
(pentru alungarea duhurilor rele)**

Să se ridice Dumnezeu, și să se risipească vrăjmașii Lui, și să fugă de la fața Lui cel ce-L urăsc pe Dânsul. Să piară cum piere fumul; cum se topește ceara de fața focului, așa să piară demonii de la fața celor ce-L iubesc pe Dumnezeu și se însemnează cu semnul Crucii zicând:

Bucură-te, preacstită și de viață dătătoare Cruce a Domnului, care alungi demonii cu puterea Celui ce S-a răstignit pe tine, a Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, Care S-a pogorât la iad și a călcat puterea diavolului, și te-a dăruit nouă pe tine, cinstită Crucea Sa, spre izgonirea a tot vrăjmașul.

O, preacinstită și de viață făcătoare Cruce a Domnului, fii mie ajutor, dimpreună cu Sfânta Fecioară Născătoare de Dumnezeu și cu toți Sfinții, în veci. Amin.

Crucea - înțelepciunea vieții

Un tânăr dornic de aleasă învățătură s-a dus odată la o mănăstire, să-i ceară sfat unui bătrân călugăr:

- Părinte, dați-mi, vă rog, o carte din care să pot învăța cel mai bine cum trebuie să fie un creștin; cum trebuie să gândească, ce trebuie să facă; o carte care să-mi explice toate aceste lucruri !

Călugărul i-a spus că are o asemenea carte în chilia sa și s-a dus să o aducă. Dar s-a întors după câteva clipe ținând în mână o cruce pe care i-a întins-o tânărului. Văzându-l mirat, i-a spus:

- Fiule, crucea este cea mai de seamă învățătură pe care Dumnezeu i-a dat-o omului. Pentru noi, Mântuitorul S-a jertfit pe cruce, arătându-ne astfel ce înseamnă să iubești, fiindcă a făcut acest lucru din dragoste pentru oameni. Crucea înseamnă tocmai calea pe care omul ajunge la iubire, adică la Dumnezeu. Cel ce știe să-și poarte crucea poartă cu el, în același timp, harul și iubirea Domnului. De aceea, crucea nu este o povară, ci o bucurie; când te dăruiești celui drag, nu o faci cu tristețe și cu reținere ci cu bucurie și entuziasm. Crucea înseamnă curaj, răbdare și mai ales dragoste.

Doreai o carte pe care să o citești cu ochii și a cărei învățătură să îți lumineze mintea. Iată în schimb crucea: o carte pe care o vei citi cu sufletul și a cărei învățătură îți va lumina întreaga viață.

Text cules de Antonia Mărgineanu

**Duminică, 11 septembrie a.c., ora 18.00, vă invităm la o comunicare pe tema:
*Valențele lecturii și nevoia de informație susținută de distinsul Prof. Univ. Dr. Valeriu Ciucă o interesantă pledoarie pentru lectură, în contextul afluxului de informații ce se interpune între cunoaștere și conștiință***

Publicație editată de parohia TOMA COZMA
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax **211 273**, e-mail: margineanu@mail.dntis.ro
Preot paroh Mihai Mărgineanu
Preot II Viorel Mihalache
Secretar redacție: Vasilica Onofrei

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul IBAN RO38 RZBR 0000 0600 0027 6450 deschis la Raiffeisen Bank.